

Mida vajab (noor) arst?

Marta Velgan – TÜ arstiteaduskond, Eesti Arstiteadusüliõpilaste Selts

Seoses tegevusega Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsis ning peatse ülikoolilõpetamisega on minult korduvalt küsitud, miks noored arstid välismaale lähevad. Kuigi olen püüdnud sellele alati vastata, on see olnud üks ütlemata ebameeldiv küsimus. Küsimust „Miks?“ on Eestis esitatud juba ligemale 10 aastat, ning kuigi konkreetset küsitlusuuringut põhjuste objektivimiseks Eestis korraldatud pole, teame üpris hästi, mis need põhjused on. Kui me aga tõesti tahame olukorda muuta, kas siis ei oleks aeg otsida vastust küsimusele, kuidas seda muuta?

Elmise sajandi keskel tuli psühholoog Abraham Maslow välja teooriaga, mille kohaselt võib inimeste vajadused hierarhiliselt ritta seada, alustades kõige olulisematest ehk füsioloogilistest vajadustest ning lõpetades vajadusega eneseteostuse järele. Selleks et oluliseks muutuksid hierarhias kõrgemal paiknevad vajadused, on oluline, et inimese baasvajadused oleksid rahuldatud. Kuigi tegemist on väga üldistava teooriaga, arvan, et seda saab edukalt üle kanda meie igapäevaelu.

Igal inimesel on vaja tunda, et ta kuulub kuhugi ning on ühiskonnale vajalik. Eriti oluline on suvel ülikooli lõpetavate arstiüliõpilaste seas tekitada tunne, et nad on Eesti tervishoiusüsteemile vajalikud. Ühelt poolt ei kuulu me enam üliõpilaste kogukonda, teisalt pole me veel ka n-ö päris arstid. Selle tunde tekitamises saame kaasa aidata me kõik, märgates ja tunnustades inimesi enda ümber ning tähtsustades nende panust meie kõigi ühise eesmärgi täideviimisel. Ja kui ei tea, kust pihta hakata, võib eeskujuks võtta Soome tööjõuvahendusfirmad, kes on selle tunde tekitamises vägagi osavad.

Kuigi koos Tartu Ülikooli arstiteaduse diplomiga antakse meile õigus osutada

tervishoiuteenuseid, olulisem osa arstiks kasvamisest alles algab. Ülikoolist saame kaasa mingi koguse praktilisi oskusi ja teadmisi, mida tuleb nüüdsest praktikasse rakendada. Lisaks sellele tuleb selgeks õppida erialaga seonduv spetsiifika. Siinkohal on väga oluline roll meie vanematel kolleegidel. Meil on vaja teie kannatlikku meelt, teie mõistvat suhtumist ja abivalmidust. Ühesõnaga turvalist keskkonda, kus õppida ja teha vigu ning seeläbi saada paremaks arstiks. Abiks tuleb ka see, kui mõtlete sellele, kui teie veel noored arstid olite.

Arstiks ei sünnita, arstiks õpitakse. Teadmisi on võimalik ammutada küll kirjandusest, kuid seda, kuidas olla arst, on raamatu teel veidi keerulisem selgeks saada. See, millised arstid meist tulevikus saavad, sõltub suuresti arstidest, kellega õpingute käigus kokku puutume ja kes meile nii positiivseks kui ka negatiivseks eeskujuks on. Me õpime teid jälgides, kuidas kolleegide suhelda, kuidas eetiliselt käituda, ning isegi seda, mida tähendab meeskonnatöö. Koos sellega jõuab meieni ka teie suhtumine Eesti tervishoiusüsteemi ning pessimistlik vaade Eesti meditsiini tulevikule. Olge meile positiivseks eeskujuks!

Kui me tahame, et Eesti meditsiini-süsteem oleks jätkusuutlik ning Eestit ei ähvardaks tervishoiutöötajate põud, siis oleks aeg mõelda sellele, kuidas muuta Eesti tervishoiuasutused kohaks, kus Eesti arstid töötada tahaksid ning seda tehes õnnelikud oleksid. Sellega saame algust teha juba kohe, märgates ja väärtustades oma meeskonnakaaslast, kellega koos tegutseme selle nimel, et Eesti rahvas oleks terve ja õnnelik.

marta.velgan@gmail.com

Marta Velgan